Maurice Timmer...
Journalist (GGZ)
Nederland
Trouw

Profielbezoekers 178
Impressies van bijdrage 237

Carlinde Broeks · 1e
Psychiater | PhD
1 w • Bewerkt •

Vandaag in Trouw

Naar aanleiding van mijn promotieonderzoek staat er vandaag in Trouw een artikel over psychische kwetsbaarheid tijdens en na de zwangerschap.

Geef je je problemen zomaar door aan je kinderen? Natuurlijk niet.

Onze ontwikkeling ligt niet vast en mensen zijn veerkrachtig. Dat zien we ook bij de vaders en moeders die deelnemen aan de behandelgroepen bij het NPI Specialist in Persoonlijkheidsproblematiek (Arkin). Twee van hen komen in dit stuk aan het woord.

Voor mij is de primaire boodschap dat de zwangerschap en de eerste levensjaren een belangrijke periode zijn voor de ontwikkeling. Daarom is het zo goed en ook noodzakelijk om psychische klachten vroeg te herkennen en (waar nodig) ook te behandelen.

Dank aan Maurice Timmermans voor het mooie artikel en vooral aan de vrouwen die hun verhaal wilden delen!

de Verdieping
TROUW 6
Een roze **wolk** met een **somber** randje
Mentale klachten | Zwangere vrouwen kunnen hun psychiatrische aandoeningen overdragen op hun kind. Psychotherapie tijdens de zwangerschap moet dat voorkomen.

U en 649 anderen · 43 commentaren · 25 reposts

Reacties

Interessant Commentaar Reposten Versturen

Voeg commentaar toe…

Relevantst

pauline dinkelberg · 2e · 1 w
Voorzitter bij Vereniging Afbouwmedicatie

Hoe vergaat het de kinderen waarvan de moeder psychotherapie kregen, met of zonder antidepressiva? (Lees dat niet in het artikel) Carlinde Broeks

Interessant · 5 | Reageren · 8 reacties

Carlinde Broeks Auteur · 1 w
Psychiater | PhD

pauline dinkelberg dat is een van de belangrijkste vragen. Voor onze deeltijd behandeling hebben we dat nog niet onderzocht (het eerste deel van het onderzoek ging over de effecten op de vrouwen zelf), maar ik hoop dat we in de nabije toekomst ook de kinderen kunnen meenemen in vervolgonderzoek.

Interessant · 3 | Reageren

Wilde Verhalen · 2e · (bijgewerkt) 1 w
Avonturier | Biophilia & Friluftsliv | Wilde Verhalen...

Carlinde Broeks misschien is het sowieso goed om de gevolgen voor kinderen hierin mee te nemen. Bijzonder goed dat er sowieso aandacht voor is, veilige hechting etc, maar hierboven schrijf je over 'stigma' rondom ernstig psychiatrische aandoeningen en al dan niet moeder worden. Dat lijkt mij eerder een mooie bewuste vraag om te stellen wat verder gaat dan iemands eigen kinderwens. De gevolgen voor zogeheten 'kopp/kov kinderen' (ongeveer 1 op 4 kinderen) zijn bekend en is geen stigma; KOPP/KOV lopen twee tot vier keer meer kans dan andere kinderen om zelf ook psychische problemen of een verslaving te ontwikkelen, in hun jeugd of als ze volwassen zijn. Als één van de ouders een stemmings- of angststoornis heeft, is de kans 65% dat het kind hier voor zijn/haar 35e levensjaar ook last van krijgt. Bij andere kinderen is dat 35%. Naast het risico op het ontwikkelen van psychische problemen, kunnen KOPP/KOV (op de lange termijn) ook andere problemen ervaren',
zie https://www.trimbos.nl/kennis/kopp-kov/.

KOPP/KOV
Kinderen van ouders met psychische of verslavingsproblemen (KOPP en KOV (voorheen KVO))...

Interessant | Reageren

Carlinde Broeks Auteur · 1 w
Psychiater | PhD

Wilde Verhalen dank voor je onderbouwde reactie! Ik denk dat we het op hoofdlijnen met elkaar eens zijn. Juist dat psychische kwetsbaarheid op verschillende manieren kan doorwerken naar een volgende generatie was de aanleiding voor mijn promotieonderzoek en is de rechtvaardiging voor onze behandeling(en).
Maar ik wil ook waken voor zwart-wit discussie: of psychische problemen maken iemand ongeschikt als ouder, of er is helemaal niets aan de hand etc. De werkelijkheid ligt daar natuurlijk ergens tussenin en verschilt pp. Er zijn reële risico's, maar vaak is er ook weer veerkracht en mogelijkheden om ouders en kinderen goed te ondersteunen.
En helaas is het (zelf)stigma bij ouderschap en ernstige psychiatrische aandoeningen nog altijd ook reëel.

Interessant | Reageren

Wilde Verhalen · 2e · (bijgewerkt) 1 w
Avonturier | Biophilia & Friluftsliv | Wilde Verhalen...

Carlinde Broeks "Ik denk dat we het op hoofdlijnen met elkaar eens zijn". Zeker! Des te eerder we ouders helpen, des te beter voor kinderen. Ik ben ook voorstander om alle toekomstige ouders te voorzien van ouderschapscursussen over veilige hechting en kindontwikkeling, zodat we daarin investeren (zoals bijvoorbeeld Finland doet). Ook eens; mensen kunnen leren, ontwikkelen, loskomen van bijvoorbeeld trauma's en patronen waar ze zelf mee opgegroeid zijn en zodoende iets nieuws bieden aan hun kind. Ik snap wat je zegt over zwart-wit. Wat helaas ook gebeurt, is dat de gevolgen voor (kopp/kov) kinderen onderschat worden. Daar vind ik iets van. Dan leunen ze bijvoorbeeld (als ze mazzel hebben) op een belangrijk (hechtings)figuur uit hun netwerk, zoals school of sport. Zodat ze weer even kind kunnen zijn, veiligheid ervaren en ontlast worden van (volwassen) zorgtaken.

Interessant · 1 | Reageren

Carlinde Broeks Auteur · 1 w
Psychiater | PhD

Wilde Verhalen ja, helemaal waar!

Interessant · 1 | Reageren

pauline dinkelberg · 2e · 1 w
Voorzitter bij Vereniging Afbouwmedicatie

Carlinde Broeks Jeetje....het halve verhaal zou wel eens een hoop ellende kunnen veroorzaken, van a.s. moeders die schuldgevoel willen voorkomen door antidepressiva te gaan slikken. Terwijl dus nog niet bekend is of dat voor die de overerving wat uitmaakt!

Waarom niet doorgevraagd Maurice Timmermans? Journalisten hebben een maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Verdrietig dit Trouw

Interessant | Reageren

Carlinde Broeks Auteur · 1 w
Psychiater | PhD

pauline dinkelberg oh, voordat hier een misverstand ontstaat: naar de gevolgen van antidepressiva voor kinderen is natuurlijk al wél heel veel onderzoek gedaan!! Lareb houdt dit o.a. goed bij: https://www.lareb.nl/mvm-kennis.
Ik dacht dat je bedoelde naar deze specifieke psychotherapie behandeling.

Geneesmiddelgebruik rondom de zwangerschap
Sommige medicijnen brengen risico's met zich mee voor de zwangere vrouw en haar ongeboren baby. Daarom i...

Interessant | Reageren

pauline dinkelberg · 2e · 1 w
Voorzitter bij Vereniging Afbouwmedicatie

Carlinde Broeks Maar daar gaat mijn vraag niet over!

Interessant | Reageren

Reacties inklappen

Inge Van der Vies · 1e · 3 d
--De helende kracht van autobiografische romans

In de samenvatting van jouw proefschrift Carlinde Broeks, lees ik deze zin: "Bij moeders met trauma in hun jeugd werd een verband gevonden tussen deze vroege ervaringen en de cortisolspiegels in haar bij moeders en hun kinderen, wat wijst op langdurige en transgenerationele effecten van trauma".

Dat gaat verder dan een depressie tijdens de zwangerschap. Daar sloeg in op aan. Want hoeveel vrouwen lopen er niet rond met jeugdtrauma's die nooit zijn opgemerkt of herkend, laat staan erkend en/of behandeld. Zij weten daardoor niets van het 'belastend materiaal' wat zij overdragen op hun ongeboren kind.

Interessant | Reageren

Marga Houben · 1e · (bijgewerkt) 1 w
Onafhankelijke Ervaringsdeskundige - Cliënt- Familie- en ...

Het onderkennen van een postnatele depressie is blijkbaar ook nog een probleem. Een moeder die psychische problematiek toegedicht kreeg had een postnatale depressie en wat "zorg, behandeling en hulpverlening" heeft praraat gemaakt is niet met een pen te beschrijven. Naast hetgeen Jeugdzorg, pleegzorg, Raad voor de Kinderbescherming, Gemeenten, en zelfs de huisartsenzorg in deze situatie gedaan heeft is niet te bevatten. Na bijna 30 jaar en alles uitgezocht en in kaart gebracht te hebben blijken zo vele die voornamelijk gewerkt hebben om vooral geld te genereren. Over ruggen van deze mensen en hun eigen hachie en dat van anderen te willen redden. Zonder te kijken wat zij veroorzaakt hebben. Tot op de dag van heden is men deze moeder telkens opnieuw de put aan het duwen en de deksel op het hoofd aan het gooien. Hieraan werken dus ook de nutsvoorzieningen, de zorgverzekeraar, en van de Gemeent en al diegenen na al die jaren nog aan mee. Hoe ver gaat men, wanneer komt het besef wat men doet en veroorzaakt. Als zij zelf in deze schoenen stonden dan zouden we wel wat anders horen.

Interessant | Reageren

Annette Plooy · 2e · 1 w
Politicoloog, ervaringsdeskundig in de ggz.

Mooi artikel en mooi initiatief van Carlinde Broeks. Wat misschien nog beter had kunnen worden uitgelegd is het onderscheid tussen de psychische kwetsbaarheid die iedere zwangere vrouw of kersverse moeder kan overkomen en de risico's voor moeders met een al bestaande (ernstige) psychiatrische aandoening. Die laatste groep wordt vaak bij voorbaat ontraden om kinderen te krijgen of durft dit zelf niet aan. Het zou prachtig zijn als dit onderzoek bijdraagt aan een geschikt aanbod van psychologische en medische ondersteuning die moederschap ook voor deze vrouwen veilig maakt.

Interessant · 1 | Reageren · 1 reactie

Carlinde Broeks Auteur · 1 w
Psychiater | PhD

Annette Plooy Dankjewel Anette. Dat is een belangrijk punt! Juist het stigma rondom ernstige psychiatrische aandoeningen maakt dat veel vrouwen twijfelen of ze wel moeder kunnen of mogen worden. Dat vind ik heel verdrietig.
In onze behandelgroepen zien we juist dat veel vrouwen met een psychiatrische voorgeschiedenis, met de juiste ondersteuning, heel betrokken en liefdevolle ouders zijn. Voor mij is een psychiatrische aandoening dan ook zeker geen reden om zwangerschap of ouderschap op voorhand te ontraden. Dat had in het interview inderdaad misschien wat duidelijker naar voren mogen komen!

Interessant · 3 | Reageren

Gerda M.M. De Boer · 2e · 1 w
Orthopedagoog, familiemediator, forensisch mediator

Een mooi artikel en belangrijk onderwerp. Dankjewel voor de post!
Ik vraag me erbij af wat je onderzoek laat zien over de rol en bijdrage van de vaders in de onderzoeksgroep/behandelgroep is, als in: het effect van hun gedrag cq psychische gesteldheid op de ontwikkeling van deze kindjes.

Interessant · 1 | Reageren · 1 reactie

Carlinde Broeks Auteur · 1 w
Psychiater | PhD

Gerda M.M. De Boer ja dat is een relevante vraag! Mijn onderzoek richtte zich primair op moeders, omdat de zwangerschap biologisch een unieke periode is. Maar partners zijn natuurlijk ontzettend belangrijk. In onze behandelgroepen betrekken we ze daarom actief. We zagen wel dat de kwaliteit van de partnerrelatie samenhing met een betere moeder-kindband na de geboorte. Ik denk dat onderzoek naar de rol van vaders en partners de komende jaren een belangrijke volgende stap is; Yvette Bruining Oscar Wohlgemuth Kitslaar en Lucas Schalk zijn hier o.a. mee bezig, alsook Renate Buisman.

Interessant · 2 | Reageren

Patrick Mc Laverty · 2e · 1 w
GZ-psycholoog i.o. tot Specialist (GIOS KP) bij de Viersprong

Wat een mooi onderzoek en artikel! Vraag die ik heb: is er in je onderzoek ook gekeken naar de rol van de Nederlandse infrastructuur — kraamzorg, duur van betaald verlof, de kosten van kinderopvang? En is er vanuit dat perspectief een kritische beschouwing gekomen op hoe dat systeem ouders met psychische kwetsbaarheid wel of niet voldoende ondersteunt? Benieuwd naar je perspectief.

Interessant | Reageren · 1 reactie

Carlinde Broeks Auteur · 1 w
Psychiater | PhD

Patrick Mc Laverty daar hebben we in dit onderzoek niet specifiek voor gecorrigeerd (wel goede punten!). Maar uit mijn hoofd ligt de piekprevalentie van de postpartum depressie in NL wel rond de 12 weken pp, en dat is het moment dat hier de meeste vrouwen weer aan het werk gaan...

Interessant · 1 | Reageren

Maarten Dallinga · 2e · 1 w
Zelfstandig journalist, podcaster, documentairemaker, schrijver. O.a. B...

Ik neem aan dat je de podcasts Zwarte Muisjes en Ontroostbaar kent, die ik maakte samen met Denise Hilhorst?

Interessant · 3 | Reageren · 1 reactie

Carlinde Broeks Auteur · 1 w
Psychiater | PhD

Maarten Dallinga zeker, die raad ik vaak aan!

Interessant · 1 | Reageren

Marie-Paule De Beaufort-Schols · 2e · 1 w
Vrouw, levensfasen en carrière | Systemisch consultant en trainer

"Eén op vijf vrouwen heeft rond de zwangerschap last van psychische problemen". En dat is nog los van persoonlijkheidsproblemen. Elke keer schrik ik weer van de aantallen. Dank voor het delen van dit artikel.

Interessant · 3 | Reageren

Karin den Oudsten BSc. · 2e · 1 w
Postpartum therapeut | Hypno- en Regressietherapeut | Coach | GGZ A...

Altijd goed om er weer aandacht op te vestigen. Ik geef al bijna 15 jaar scholingen over postpartum psychische problematiek en dan met name over postpartum depressie en kraambedpsychose. Dit doe ik samen met een verpleegkundig specialist. Zij geeft les over de theoretische en praktische kant, ik over de ervaringsgerichte kant.
Het ervaringsgerichte gedeelte wordt nogal eens vergeten. Daar gaat het over de fasen van herstel, over stigmatisering en hoe professionals kunnen bijdragen aan dit herstel, los van medicatie en therapie.
Mijn ervaringen gaan niet alleen over het verhaal, maar ook over op welke manier de naaste omgeving kan bijdragen en waar je op kunt letten bij de terugkeer naar werk.
In april heb ik mijn boek Kraambedpsychose uitgebracht, het is een persoonlijk verhaal gecombineerd met medische dossiers. Geen verkoopverhaal, geen sensatie en niet geschreven vanuit onverwerkte emoties. Want kraambedpsychose - fijn dat je het noemt - is nogal een ondergeschoven kindje.
Het is nodig om beide kanten van een ervaring te kennen, niet alleen op een congres als illustratie. Daarom belangrijk om het onder de aandacht te blijven houden. Inmiddels is ook de vertaling van mijn boek bijna klaar (wat een werk 😅)...😉

Interessant · 1 | Reageren

René Sietse Vereijken · 2e · 1 w
System Architect & Founder of the "Bias Delta Research Protocol v1.0".

🤱 Belangrijk en herkenbaar onderzoek Carlinde. 🌱

Wat jij omschrijft als psychische kwetsbaarheid en de veerkracht om hierin te veranderen, is vanuit cognitieve architectuur exact de dynamiek van ons voorspellingsmodel.

In de eerste levensjaren leert een kind al vroege overlevingsmechanismen (zoals het verwerken van mismatches of misleiding).

Psychische klachten ontstaan vaak wanneer het brein vastloopt in een rigide intensiteitstensor om het interne model te beschermen:

B_mu_nu = b_mub_nu + e_mue_nu

Gelukkig ligt de ontwikkeling niet vast.

Onder The Law of Creative Entropy (Vereijken © 2025) kan die opgebouwde frictie (predictiefout δ) via gerichte aandacht a(t) op elk moment in de tijd collabseren naar een gezonde, nieuwe toestand:

$B_{t+1} = e \cdot (b + \delta)^2$

In de wetenschap verifiëren we deze heroriëntatielus in het lab door de menselijke voorkant (EEG) te koppelen aan een onafhankelijke observatormatrix (RNG).

Dit meet exact het herstel en het openslaan naar nieuw begrijpen (Main-Delta Δ Aha! Erlebnis).

Met vriendelijke groet,
René Sietse Vereijken

#BiasDelta #Collapse #Mismatch #PredictionError #AhaErlebnis

🔗 doi.org/10.5281/zenodo.20943847

🔗 doi.org/10.5281/zenodo.21269064

🔗 doi.org/10.5281/zenodo.21311344

BIAS-DELTA RESEARCH PROTOCOL v1.0
Executive Summary This document presents a testable research framework based on the Bias-Delta Mechanism, a model describing how attention,...

Interessant | Reageren

Liesbeth Oostra-Grevers · 2e · 1 w
Preventiefunctionaris IMH

Interessant! Dit zijn precies de onderwerpen die aan de orde komen in de cursus Ontspannen Verwachting van #ggnet en de POP poli van #Gelreziekenhuizen.

Interessant | Reageren

Nina Wijns · 2e · 3 d
GZ-psycholoog K&J | Cognitief gedragstherapeut VGCt®

Eline S. Linda Gottschalk-Stuit

Vertaling weergeven

Interessant · 1 | Reageren

Lotte Bruins Slot · 2e · 1 w
Ouderenpsychiater bij BuurtzorgT

Rinske Frima

Interessant · 1 | Reageren · 1 reactie

Rinske Frima · 2e · 1 w
GZ-Psycholoog * Praktijkhouder * Baby Blues Domstad * Visiteur ...

Lotte Bruins Slot dank! Ik heb haar proefschrift ook gekregen!

Interessant · 1 | Reageren

Claire Orth · 2e · 1 w
Tekstschrijver gezondheidscommunicatie | Wetenschappelijk onderbou...

Goed dat hier meer aandacht voor is.

Interessant · 1 | Reageren

Margreet van Rixtel · 2e · 1 w
Coach van professionals en wetenschappers

Wat goed en overzichtelijk, dit artikel, Carlinde Broeks en Trouw .
Waardevol

Interessant · 1 | Reageren

Karianne van Vliet · 2e · 1 w
Oprichter Matrescence psychologie | Gz-psycholoog

Wat goed 👍

Interessant · 1 | Reageren

Frouke van Dongen · 2e · 1 w
Obstetrie verpleegkundige & Verpleegkundig Babyconsulent

Patricia Ströms-Bergman leuk artikel en de comments om te volgen.

Interessant · 1 | Reageren

Mariken De Koning · 2e · 1 w
Psychiater, opleider en senior onderzoeker bij Arkin

Wat een mooi stuk Carlinde Broeks !

Interessant · 1 | Reageren

Caroline Mobach · 2e · 1 w
Interimmanager Beschermde Wieg: Als je zwanger bent en het niet me...

Beschermde Wieg

Vertaling weergeven

Interessant | Reageren

Jolanda van der Lans · 2e · 1 w
GZ-psycholoog bij GGz Centraal

Fransien Schipper Milanne Schaap

Interessant | Reageren

Marije van Grol · 2e · 1 w
gedragswetenschapper at GGD regio Utrecht

Miranda Westra Annet Roose - van Leijden

Interessant | Reageren

Esther M.M. van der Zee · 2e · 1 w
Klinisch psycholoog * Directeur behandelzaken Kinder- & Jeugdpsychi...

Cecil Prins-Aardema

Interessant | Reageren

Mirjam Bakker · 2e · 1 w
Bachelor of Nursing

Alexander Schellinger

Vertaling weergeven

Interessant | Reageren

Jesse Mulder · 2e · 1 w
GZ-Psycholoog at Reinaerde

Malissa Mulder

Interessant · 1 | Reageren

Melany Diepenmaat - Wildenborg · 2e · 1 w
Physician Assistant Klinisch Verloskundige bij Medisch Spectrum Twen...

Irene Zuijdgeest

Interessant | Reageren

Karin Rijnberg · 2e · 1 w
Klinisch Psycholoog - Psychotherapeut /supervisor VGCT/ EMDR practi...

Rianne van de Kraats

Interessant | Reageren

Jenny Steggerda-Smilde MBA · 2e · 1 w
Klinisch psycholoog & psychotherapeut VNN | RvC | Eigenaar NEUROLI...

Mirjam Heekelaar

Interessant | Reageren

Elisabeth Scheffer · 2e · 1 w
GZ-psycholoog in opleiding tot specialist/ IMH specialist

Ana van den Brink

Interessant | Reageren

Nike Mencke · 2e · 1 w
Lactatiekundige IBCLC bij Room Borstvoeding & IMH generalist. Mindfu...

Mooi artikel

Interessant | Reageren

Saskia Ebus · 2e · 1 w
Core Process Psychotherapist (UKCP accredited), Somatic Experiencin...

Katarzyna Irena Veringa

Vertaling weergeven

Interessant | Reageren

LinkedIn © 2026 LinkedIn Corporation